

MEGOLDÓKULCS

Kultúrtörténeti teszt

2021–2022. 1. forduló, 1. kategória

A hibás megoldásért semmilyen esetben sem jár pontlevonás – plusz pont sehol nem adható. A görög/római névváltozatok (ha van ilyen) minden esetben elfogadhatók, akárcsak Augustus különböző neveinek következtelen használata. Ha elírás vagy helyesírási hiba van a megoldásban, szintén elfogadható, ha egyértelmű a megoldás helyessége.

1. Augustus kora

Horatius, Martialis, Catullus, Varus, Messala, Caesarion, Vergilius, Agrippa

a) A rajnai legiók parancsnokaként tragikus vereséget szenvedett a teutoburgi erdőben.

Varus

b) Epigrammaköltő, akinek idézetében fennmaradt Augustus egy meglehetősen szabad hangvételi epigrammja.

Martialis

c) Bár rövid életét Egyiptomban töltötte, mégis fontos szerepe volt a Kr. e. 30-as évek római politikai csatározásaiban.

Caesarion

d) Többek között a szatíra műfajában alkotó költő, aki egy hegyvidéki birtokot kapott ajándékba mintegy irodalmi tevékenysége támogatásaként.

Horatius

e) Augustus hadvezére, aki kulcsfontosságú szerepet játszott az actiumi csata megnyerésében.

Agrippa

f) Nagyban hozzájárult az Augustus-korabeli irodalmi élet gazdagításához azzal, hogy maga köré gyűjtötte és támogatta a szerelmi elégia művelőit.

Messala

Minden helyes válasz 1 pont.

2. Elfogtunk egy levelet

Fiam, **Hermész**,

arra kérlek, azonnal kelj útra, hogy féltestvéred megmentse anyátok haragja elől! Vidd őt Nüszába, add át a nimfáknak, majd ők elrejtik, nehogy ő maga (és vele a bor csodája) kárt szenvedjen!

Atyád,

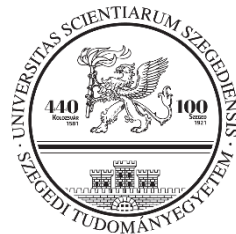
Zeusz

Kedves lányom, **Artemisz**,

döbbenetes dolgot tapasztaltam: oltárom üresen maradt, az álnok királyné megfosztott a nekem kijáró tisztelettől, mert többre tartja magát nálam. S nem csupán engem sértett meg, de titeket is, ami már végképp tűrhetetlen! Még hogy hétszer annyi gyerek... Hát ilyet! Hamarosan meglátogatlak titeket, legyen gondod rá, hogy testvéred is ráérjen.

Szerető anyátok,

Létó

Atyám, **Agénór**,

szomorú hírről kell beszámolnom, drága anyám, kedves feleséged, Télephassza nemrég Thrákiában elhunyt. Most Delphoiból írok neked, ahol különös jóslatot kaptam, szóval útra kelek, hogy megtaláljam a hold jelét magán viselő tehenet.

Fiad,

Kadmosz

Királyom, **Kreón**,

utoljára kérlek, utoljára figyelmeztetlek: döntésed megbocsáthatatlan bűn az istenek ellen, s a vérrokon kötelék szentségét is meggyalázza! Higgy nekem, a halott temetetlenül hagyása nem csak számomra elfogadhatatlan, de ha úgy döntesz, hogy ezért halnom kell, azt is elfogadom.

Unokahúgod,

Antigoné

Minden helyes válasz 1 pont.

3. Relációanalízis

Ebben a feladatban összetett mondatok szerepelnek, amelyek egy állításból (= első tagmondat) és egy indoklásból (= második tagmondat) állnak. Ezek megítélésében öt lehetőség adódik: párosítsd össze az alábbi mondatokat a betűvel jelölt meghatározásokkal!

- A. Az állítás és az indoklás is igaz, köztük összefüggés van
 - B. Az állítás és indoklás is igaz, de nincs köztük összefüggés
 - C. Az állítás önmagában igaz, az indoklás azonban hamis
 - D. Az állítás hamis, az indoklás viszont önmagában igaz
 - E. Az állítás és az indoklás is hamis
-
- I. Augustus életben hagyta Kleopátrát Actium után, mert anyai ágon rokonságban álltak.
 - II. A második triumvirátusban Lepidusnak a birodalom felosztásakor az afrikai tartományok jutottak, mivel Caesartól ő örökölte meg a pontifex maximusi tisztséget.
 - III. Augustus felgyújtatta a Capitoliumot, mert szerette volna a szenátust és a közvéleményt Egyiptom ellen hangolni.
 - IV. A teutoburgi vereség után Augustus hónapokon át gyászolt, mert egyetlen fia is odaveszett a csatában.
 - V. Maecenas komoly támogatást nyújtott jeles irodalmi szerzőknek, mert ezzel saját nevének megörökítése mellett a principátus rendszerét is nagyban támogatni tudta.

Megoldások: I. E; II. B; III. D; IV. C; V. A

Minden helyes válasz 1 pont.

4. Feladó kerestetik

a) Minden tisztos római polgár figyelmébe! Az álnok kígyó, Marcus Antonius ostrom alá vonta seregemet Mutinában. Minden segítségre szükségünk van!

Decimus Brutus

b) Veteránok! Gyülekező! Hamarosan visszavezetlek titeket Itáliába, ahol ígéretemnek megfelelően mindannyian földet kaptok a bosszúhadjáratunk sikerre viteléért!

Octavianus

c) Rómaiak! Ha bárki arról értesült volna, hogy a fáraó gyermekeit tettem meg örökösömül, tudja meg: e híresztelés nem más, mint politikai indíttatású aljas rágalom! Üdvözlettel Egyiptomból,

(Marcus) Antonius

d) Közhírré tétetik! A mai napon, engedelmeskedve szenátortársaim megbízásának, a szenátus szent kövezetén a haza atyjának nyilvánítom Augustust. Mindenki szíve teljék meg örömmel!

(Valerius) Messala

e) Könyörgöm, valaki segítsen! Nem csupán egyedül vagyok egy szigeten, távol otthonomtól, de atyám még a bort és minden finomságot is megvont tőlem. Ígérem, megmentőm nem fogja megbánni...

Iulia

Minden helyes válasz 1 pont.

5. Időzavarban

I.

- A. Antonius halála
B. Mutina ostroma
C. Az Augustus név felvétele
D. Brutus és Cassius legyőzése

II.

- E. Az ifjabb Lepidus kivégzése
F. A teutoburgi vereség
G. Caesar meggyilkolása
H. Sextus Pompeius bukása

III.

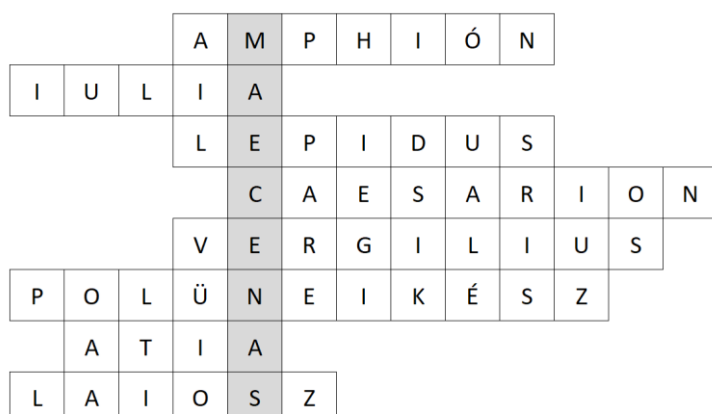
- I. Antigonét barlangba zárják
J. Hét vezér megostromolja Thébát
K. Polübosz király örökbe fogad egy csecsemőt
L. Oidipuszt eltemetik Kolónoszbán

Megoldás:

- I. BDAC
- II. GHEF
- III. KLJI

A helyes sorrend 2 pont, ha két szomszédos elem fel van cserélve (azaz az első esetében DBAC, BADC vagy BDCA; a második esetében HGEF, GEHF vagy GHFE; a harmadik esetében LKJI, KJLI vagy KLIJ), akkor 1 pont. Összesen 6 pont.

6. Keresztrejtvény

Mely nép sarja volt a megfejtésként kapott személy? **Etruszk**

Miért kényszerült feladni magas pozícióit? A sógora, Varro Murena által szervezett összeesküvés miatt. (bármilyen, hasonló tartalmú megoldás elfogadható)

Összesen 10 pont, a keresztrejtvény 8 sorára és a két plusz kérdésre 1–1 pont adható. A Maecenas megfejtésre külön pont nem jár.